

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s.r.o., P.**, IČO: X., zastúpený: F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnej: **E. P., nar. X., J., o vymoženie 1 273,32 EUR s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 15Er 2292/2007, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 6. augusta 2012, č. k. 16CoE 293/2011-23, takto

r o z h o d o l :

- I.** Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa **z a m i e t a .**
- II.** Dovolanie oprávneného sa **o d m i e t a .**
- III.** Povinnej sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vymoženie 38 360,- Sk s príslušenstvom v zmysle ust. § 44 Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zo 7. júna 2007, sp. zn. SR 3371/07, zriadeného zriaďovateľom S., a. s., K., IČO: X. (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd Prievidza uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Prievidza uznesením z 12. júla 2011, č. k. 15Er 2292/2007-15 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že z predloženého exekučného titulu – rozhodcovského rozsudku súd zistil, že medzi oprávneným a povinnou bola 8. decembra 2006 uzatvorená Zmluva o úvere, súčasťou ktorej boli Všeobecné obchodné podmienky. Dospel

k záveru, že medzi účastníkmi konania bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva. Všeobecné obchodné podmienky v čl. 17 obsahovali rozhodcovskú doložku, ktorú súd posúdil ako nekalú podmienku spotrebiteľskej zmluvy. Uviedol, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah. Súd pri výkone rozhodcovského rozsudku prihliada na nekalú povahu rozhodcovskej doložky. Poukázal na rozhodnutia Súdneho dvoru EÚ vo veciach C-40/08, C-473/00, C-243/08. Uviedol, že uvedená rozhodcovská doložka je nekalá, pretože nebola so spotrebiteľom individuálne dohodnutá. Veriteľ môže na základe predmetnej rozhodcovskej doložky predložiť vec na prejednanie rozhodcovskému orgánu, ktorý si zvolil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ sa ešte pred vznikom akéhokolvek sporu stráca právo brániť sa voči takýmto nárokom na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Existujúca, ale neplatná rozhodcovská doložka nemôže byť potom základom právomoci rozhodcovského súdu. Ak si rozhodca svoju právomoc z takto uzavretej doložky odvodil, a následne vydal exekučný titul, nemožno takéto rozhodnutie považovať za rozhodnutie vydané osobou na to oprávnenou.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, napadnutým uznesením uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa v zmysle § 219 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) a na dôvody v ňom uvedené poukázal. Uviedol, že súd je oprávnený v každom štádiu exekučného konania z úradnej povinnosti skúmať, či tu nie je daný niektorý z dôvodov, pre ktorý by musel exekúciu zastaviť, samotné udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nie je prekážkou pre rozhodnutie o zastavení exekúcie, keď sú preto splnené podmienky. Súd prvého stupňa správne uviedol, že predmetnú zmluvu o úvere je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že nemá možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Nevyhnuté je preto aspoň rámcovo vymedziť, ktoré

podmienky v spotrebiteľských zmluvách sa považujú za neprijateľné, pričom dôsledkom toho je, že sú neplatné.

Povinná sa k dovolaniu oprávneného nevyjadřila.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie prostredníctvom dvoch podaní, doručených súdu prvého stupňa 8. a 16. októbra 2012. Dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ „O. s. p.“ a § 237 písm. a/ O. s. p., že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, pretože súdy oboch stupňov nesprávne interpretovali § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 zákon č. 244/2002 Z. z.; ustanovením § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo, pretože vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku už bola právoplatne posúdená tým, že exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, ustanovením § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., že súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom tým, že súdy s oprávneným nekomunikovali o jeho právnych a skutkových návrhoch, nevzali na zreteľ jeho námietky proti prejednaniu veci, konali bez nariadenia pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jeho právo, aby jeho právna vec bola „vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého je po vstupe Slovenskej republiky do EÚ aj výklad práva EÚ“, súd nerešpektoval návrh oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ a neumožnil mu tak uplatňovať svoje argumenty, ustanovením § 237 písm. g/ O. s. p., že súd bol nesprávne obsadený, keď v rozsahu výkladu práva EÚ je zákonným sudcom vo veci pred vnútroštátnym súdom, nielen sudca určený rozvrhom práce, ale aj komunitárny sudca, lebo jeho povinnosť rozhodnúť o otázkach interpretácie komunitárneho práva je súčasne aj jeho oprávneným, ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie, ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súdy nesprávne aplikovali a interpretovali ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z., § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a tiež Smernice Rady 93/13/EHS a súdy opomenuli aplikovať § 167 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého súd rozhoduje uznesením o prerušení konania. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho

súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania a navrhol, aby dovolací súd rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia. Taktiež navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré bližšie v dovolaní špecifikoval.

Povinná sa k dovolaniu oprávneného nevyjadrila.

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal včas oprávnený zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal najskôr, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad najvyšší súd uvádza rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 370/2012 z 15. mája 2013 a sp. zn. 6 Cdo 350/2012 z 15. mája 2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej najvyšší súd dodáva, že Súdny dvor EÚ má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

II. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia

odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania nie je v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. proti napadnutému uzneseniu daná.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/ a c/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 58/2013, 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 45/2013, a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V uvedených rozhodnutiach najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (vid' napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím vo veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (vid' aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritorne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Uvedené právne závery dovolací súd zastáva aj v preskúmvanej veci. Pokiaľ oprávnený namieta, že mu bola odňatá možnosť konať pred odvolacím súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že odvolací súd nerozhodol o jej návrhu na prerušenie odvolacieho konania podľa § 109 písm. c/ O. s. p., touto dovolacou námietkou sa dovolací súd nezaoberal. Oprávnený síce podal „Návrh na prerušenie konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ a doplnenie právnej argumentácie k podanému odvolaniu“, ale tento bol doručený súdu prvého stupňa 10. septembra 2012. Odvolací súd

rozhodol o odvolaní oprávneného uznesením zo 6. augusta 2012. Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd ani o tomto návrhu na prerušenie konania nemohol rozhodovať, nakoľko v čase jeho rozhodovania takýto návrh ani nebol oprávneným podaný, preto oprávnenému nemohol odňať možnosť konať pred súdom. Z toho dôvodu ani oprávneným namietaná existencia vady konania v zmysle § 237 písm. g/ O. s. p. dávaná do súvislosti s nerozhodnutím o návrhu na prerušenie odvolacieho konania, nie je opodstatnená.

Dovolací súd sa stotožnil s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

K námietke oprávneného, že slovenský preklad čl. 3 ods. 3 bod 1. písm. q/ Smernice nie je správny, dovolací súd uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rady č. 216/2013 zo 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z. z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Rovnako nie je dôvodná námietka oprávneného, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na obsah a dôvodnosť odvolania oprávneného). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam.

V súvislosti s námietkou oprávneného, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne

vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o námietke oprávneného, ktorou namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

III. Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnej zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnej nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 12. februára 2014

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová